

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
BORYS GRINCHENKO KYIV UNIVERSITY

ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА КРАЦІ ПРАКТИКИ

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
16–17 травня 2023 року
м. Київ, Україна

HEALTH, PHYSICAL EDUCATION AND SPORT: PERSPECTIVES AND BEST PRACTICES

BOOK OF ABSTRACTS

4th International Online Conference
16–17 May, 2023
Kyiv, Ukraine

УДК: 796+61]:378(082)

DOI: 10.28925/2023.16705168conf

Здоров'я, фізичне виховання і спорт: перспективи та кращі практики:

матеріали IV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції. 16-17 травня, 2023 р., Київ / Київ. ун-т імені Бориса Грінченка; за заг. ред. О. В. Ярмолюк. – К.: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2023. – 171 с.

Містить матеріали щодо застосування сучасних здоров'язберезувальних технологій, інноваційних практик у спорті та фізичному вихованні. Розглянуті філософські, організаційні та соціально-економічні аспекти розвитку фізичної культури і спорту, медико-біологічні, фізіологічні та психологічні засади підготовки спортсменів, питання фізичного виховання різних груп населення, сучасних фітнес технологій, фізичної терапії та ерготерапії.

Видання відкрито для вільного доступу на умовах ліцензії Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0), котра дозволяє іншим особам вільно розповсюджувати опубліковану роботу з обов'язковим посиланням на автора(ів) оригінальної роботи та публікацію роботи в цьому виданні.

Голова організаційного комітету: Г. Лопатенко.

Організаційний комітет: В. Білецька, І. Ляхова, О. Мусіяченко, Н. Пилипченко, М. Прядко, Т. Руденко, В. Савченко, О. Ярмолюк.

Редакційна комісія: М.В. Латишев, Р.О. Сушко, О.В. Ярмолюк.

Надані матеріали пройшли рецензування, перевірку на подібність в системі Strike Plagiarism і представлені в авторській редакції. За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор.

Затверджено Вченою радою Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського університету імені Бориса Грінченка (протокол № 4 від 23 травня 2023 року).

Електронна версія видання розміщена на сайті: <https://zfvs.kubg.edu.ua/>

UDK: 796+61]:378(082)

DOI: 10.28925/2023.16705168conf

Health, Physical Education and Sport: Perspectives and Best Practices.

Book of Abstracts of the 4th International online conference. 16-17 May, 2023, Kyiv / Borys Grinchenko Kyiv University; edited by O. Yarmoliuk. – Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv University, 2023. – 171 p.

Modern health care technologies, innovative practices in sports and physical education are covered in the Book of Abstracts. Philosophical, organizational and socio-economic aspects of the development of physical culture and sports, medical-biological, physiological and psychological principles of the athletes' training, issues of physical education of different groups, present-day fitness technologies, physical therapy and ergotherapy are considered here.

The abstracts are open for free access under the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0) license, which allows to freely distribute the published materials with mandatory reference to the author(s) of the original work and publication of the work in this edition.

Head of Organizing Committee: G. Lopatenko.

Organizing Committee: V. Biletska, I. Liakhova, O. Musiyachenko, N. Pylypchenko, M. Priadko, T. Rudenko, V. Savchenko, O. Yarmoliuk.

Editorial Commission: M. Latyshev, R. Sushko, O. Yarmoliuk.

The materials have been peer-reviewed, checked for similarity in the Strike Plagiarism system and are presented in the author's version. The author is responsible for the accuracy of the facts and the correctness of the citation.

The Abstracts are recommended for publication by the Academic Council of Faculty of Health, Physical Education and Sport at Borys Grinchenko Kyiv University (protocol No 4 of May 23, 2023).

Web-site: <https://fzfv.kubg.edu.ua/>

Borys Grinchenko Kyiv University, 2023

ЗМІСТ/ CONTENT:

Секція 1. ФІЛОСОФСЬКІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ /	
Section 1. PHILOSOPHICAL, ORGANIZATIONAL, SOCIAL AND ECONOMIC ASPECTS OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS	
Cecilia W Yu. WHY SHOULD YOU CARE ABOUT THE LINK BETWEEN SPORTS, AS AN INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE (ICH) AND GLOBAL SUSTAINABLE HEALTH DEVELOPMENT (UN SDG3)?	8
Devecioglu S. ECONOMIC IMPACT OF WARS ON SPORTS	10
Kádár J., Gáldi B., Kosaras R. SOFT SKILLS DEVELOPMENT AND COMMUNICATION IN THE ATHLETE'S SECOND CAREER	11
Krynicky B., Pawlikowska-Piechotka A. SPORT FACILITIES AND THE COVID-19 PANDEMIC TIME – SANITARY RESTRICTIONS	12
Баркова Ю. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ВИКЛАДАЧІВ ДО РОЗВИТКУ СПОРТУ У СІЛЬСЬКИХ ГРОМАДАХ	12
Бірючинська С. ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ ПОСТАНОВКИ ЗАВДАНЬ ПО SMART ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ФІТНЕС КЛУБОМ	17
Бірючинська С., Гудим Г. ОЦІНКА ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ СПІВРОБІТНИКІВ СФЕРИ ФІТНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	20
Гоголь Т. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ	24
Комоцька О., Сушко Р. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ТРЕНЕРА ДЮСШ В БАСКЕТБОЛІ	29
Ляхова І. ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ З УЧНЯМИ, ЯКІ МАЮТЬ СТІЙКІ ПОРУШЕННЯ СЛУХУ	31
Цигура Г. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ ЯК ДЖЕРЕЛО РЕКОМЕНДАЦІЙ ДЛЯ СТАЛИХ ПОДІЙ У СПОРТІ	37
Цюкало Ю. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЮСШ З ХУДОЖНЬОЇ ГІМНАСТИКИ В ПЕРІОД ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	42
Щурова Н. ОСОБЛИВОСТІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	46

Секція 2. МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ, ФІЗІОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ /	
Section 2. MEDICAL-BIOLOGICAL, PHYSIOLOGICAL AND PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF ATHLETES' TRAINING	
Chaitidou V., Panoutsakopoulos V., Theodorou A. STEP VELOCITY OVER-ESTIMATES LONG JUMP DISTANCE IN FEMALE SUB-ELITE EUROPEAN ATHLETES	49
Korobeynikov G., Baić M., Korobeinikova L., Raab M., Korobeinikova I. PSYCHOPHYSIOLOGICAL CONDITION OF ELITE ATHLETES	53
Антоненко О., Лень Ю., Білецька В., Мамчур В. КРИТЕРІЇ ПЕРВИННОГО ВІДБОРУ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ У ФУТБОЛІ	55
Бадзюх І., Іваненко Г., Цикоза Є. ЗАСТОСУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАСОБІВ ВІДНОВЛЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ У ТРЕНУВАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ФУТБОЛІСТІВ.	58
Бондар І., Полянничко О. РОЗВИТОК ТЕХНІЧНИХ НАВИЧОК У ЮНИХ БАСКЕТБОЛІСТОК.	60
Виноградов В., Лисенко О., Єфременко М., Єфременко А., Крейчи К. СУЧАСНЕ П'ЯТИБОРСТВО: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДЗМАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ПІСЛЯ ЗМІНИ ФОРМАТУ ЗМАГАНЬ	62
Виноградова О., Білецька В. ВІДНОВЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ СПОРТСМЕНА ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ПІСЛЯ ТРАВМИ ГОМІЛКОВО-СТОПНОГО СУГЛОБУ (ФУТБОЛ)	66
Гінзбург І., Тищенко В. РІВЕНЬ ПОКАЗНИКІВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ КУРСАНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МВС УКРАЇНИ	68
Дяченко М., Тищенко В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТИВНОГО ТРЕНУВАННЯ КВАЛІФІКОВАНИХ ГАНДБОЛІСТОК	70
Квасниця О., Тищенко В. КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ЗБІРНИХ КОМАНД У ЧЕМПІОНАТІ ЄВРОПИ З РЕГБІ-15 ДИВІЗИОНУ ТРОПНУ СЕЗОНУ 2022-2023 РОКУ	73
Кулаков Б., Полянничко О., Гаврилова Н. ВПЛИВ ОБ'ЄКТИВНИХ ТА СУБ'ЄКТИВНИХ СТРЕСОВИХ ФАКТОРІВ НА СПОРТИВНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ЄДИНОБОРЦІВ	75
Лень Ю., Антоненко О., Білецька В. ОСОБЛИВОСТІ САМООЦІНКИ ФІЗИЧНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ФУТБОЛОМ	77
Лисенко О., Федорчук С., Колосова О. АДАПТАЦІЯ І ВАРІАБЕЛЬНІСТЬ СЕРЦЕВОГО РИТМУ: ФІЛОСОФІЯ І ПРАКТИКА	80
Малишев О., Білецька В. ОСОБЛИВОСТІ СТИЛЮ КЕРІВНИЦТВА ТРЕНЕРА З КАРАТЕ (ШОТОКАН) ПРИ РОБОТІ З ЮНИМИ СПОРТСМЕНАМИ	84
Мітова О. ТЕХНОЛОГІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ У КОМАНДНИХ СПОРТИВНИХ ІГРАХ В ПРОЦЕСІ БАГАТОРІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	87
Романюк М. ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ У ВІДБОРІ ЮНИХ СПОРТСМЕНІВ ДО ФУТБОЛЬНИХ КЛУБІВ	90

Сиваш І. КОНЦЕПЦІЇ ХАРЧУВАННЯ ГІМНАСТОК	92
Станкевич Л. РОЛЬ МЕТАБОЛІЧНИХ ЗМІН ЗА ПОКАЗНИКОМ ВМІСТУ СЕЧОВИНИ В КРОВІ У СПОРТСМЕНІВ, ТРЕНОВАНИХ НА ВИТРИВАЛІСТЬ В ПІДГОТОВЧОМУ ТА ЗМАГАЛЬНОМУ ПЕРІОДАХ.....	97
Федорчук С., Куценко Т., Лисенко О. МАКСИМАЛЬНИЙ ТЕМП РУХУ ЗА ПОКАЗНИКАМИ ТЕПІНГ-ТЕСТУ ЯК ІНДИКАТОР СТАНУ ДИНАМІЧНОЇ М'ЯЗОВОЇ ВИТРИВАЛОСТІ	99
Шеховцова К. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МІОФАСЦІАЛЬНОГО РЕЛІЗУ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ І ЗАПОБІГАННЯ ТРАВМАТИЗМУ СПОРТСМЕНІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗІ СПОРТИВНОЇ АЕРОБІКИ	101
Секція 3. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, РЕКРЕАЦІЯ, ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ / Section 3. PHYSICAL EDUCATION, RECREATION, PHYSICAL THERAPY AND ERGOTHERAPY	
Kadhim H. USE CORRECTIVE EXSERSISE ON BACK PAIN IN MALE STUDENTS SUFFERING FROM LUMBAR LORDOSIS	104
Бірючинська С. ПІЛАТЕС ЯК ЗАСІБ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ОФІСНИХ СПІВРОБІТНИКІВ	105
Бучинський О. МЕТОДИЧІ ПІДХОДИ ДО ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ ПЛЕЧЕ-ЛОПАТКОВОМУ ПЕРІАРТРИТІ	108
Волощенко Ю. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОКРЕМИХ ДОМЕНІВ ІНТЕРОЦЕПТИВНОГО УСВІДОМЛЕННЯ З ВИБОРОМ СТРАТЕГІЙ ПРОАКТИВНОГО ПОДОЛАННЯ, ЯКІСТЮ ЖИТТЯ, АКАДЕМІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ ТА ПОКАЗНИКАМИ СЕРЦЕВОГО РИТМУ СТУДЕНТІВ 1 КУРСУ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	113
Волощенко Ю. РІВЕНЬ ВПЛИВУ ІНТЕРОЦЕПТИВНОГО УСВІДОМЛЕННЯ НА ВИБІР СТРАТЕГІЙ ПРОАКТИВНОГО ПОДОЛАННЯ, ЯКІСТЬ ЖИТТЯ І АКАДЕМІЧНУ СТІЙКІСТЬ СТУДЕНТІВ 1 КУРСУ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	117
Гамоля В., Данилевич А., Тимчик О. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ СПОРТИВНИХ ТРАВМАХ (ФУТБОЛ)	122
Ежова О., Бабенко Я. ЗАСОБИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ У ПРОФІЛАКТИЦІ СПОРТИВНИХ ТРАВМ ПЛЕЧА	126
Єретик А., Коротя В., Совгіря Т. ВПЛИВ ЙОГИ НА САМОПОЧУТТЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	130
Зимарков Є., Короп Н., Неведомська Є. НЕЙРОННА МЕРЕЖА ТА ВИКОРИСТАННЯ ЧАТ-БОТІВ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ	132
Киричок Ю., Гудим Г. ВИЗНАЧЕННЯ ВІДСОТКОВОГО ЗНАЧЕННЯ ПІДШКІРНОГО ЖИРУ В СТУДЕНТІВ, ЯК ОДНОГО З ФАКТОРІВ СОМАТИЧНОГО ЗДОРОВ'Я.	136

Ковбаса Д., Тимчик О. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ТРАВМАХ ГРУДНОЇ КЛІТКИ, ЩО ВИНИКЛИ В РЕЗУЛЬТАТІ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД	138
Кожанова О., Пітенко С., Петрова Н. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ТРЕНІНГУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ЮНАКІВ ТА ДІВЧАТ 15 - 30 РОКІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИМ ТРЕНІНГОМ В ОЗДОРОВЧОМУ ФІТНЕСІ	141
Кулініченко А., Білецька В., Літвінова К. ФІТНЕС В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	144
Лахтадир О., Євдокимова Л., Чорній І. ВПЛИВ ПЛАВАННЯ НА СЕРЦЕВО-СУДИННУ СИСТЕМУ ДІТЕЙ 6-8 РОКІВ	147
Радченко А., Полевенко О. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З КЛИШОНОГОСТЮ ПІСЛЯ ОПЕРАТИВНОГО ВТРУЧАННЯ	150
Савченко В., Харченко Г., Керестей В., Омері І., Буряк О., Погребняк Ю. МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ДОМЕНІВ МІЖНАРОДНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ, ОБМЕЖЕННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗДОРОВ'Я ФІЗИЧНИМ ТЕРАПЕВТОМ	152
Савченко В., Харченко Г., Омері І., Неведомська Є., Тимчик О., Яценко С. ЗВ'ЯЗОК ОСОБИСТІСНОЇ ЗРІЛОСТІ ЛЮДИНИ З ФІЗИЧНОЮ АКТИВНІСТЮ ХВОРИХ І ЗДОРОВИХ ЛЮДЕЙ	156
Скоробагатько В., Полянничко О. РОЗВИТОК ФІТНЕСУ В УМОВАХ МЕГАПОЛІСУ	160
Тіптюк Ю., Ясько Л., Головач І. ОПТИМІЗАЦІЯ ТРЕНУВАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З АКВАФІТНЕСУ З УРАХУВАННЯМ МОТИВАЦІЙНИХ ПРИОРІТЕТІВ ЖІНОК ЗРІЛОГО ВІКУ	162
Хоміцька В., Корж Є., Гнута Н., Гацко О. ВИКОРИСТАННЯ ОЗДОРОВЧИХ ФІТНЕС ПРОГРАМ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	165
Чубко Р. КРОСФІТ ЯК ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИЙ ЗАСІБ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ЧОЛОВІКІВ ЗРІЛОГО ВІКУ	168

5-58-66.

5. Development and psychometric properties of Emotional State Questionnaire, a self-report questionnaire for depression and anxiety. *Nordic Journal of Psychiatry*, 53, 6, 443-449.
6. Frieder RE, Wang G, Oh IS. Linking job-relevant personality traits, transformational leadership, and job performance via perceived meaningfulness at work: A moderated mediation model. *J Appl Psychol*. 2018 Mar;103(3):324-333. doi: 10.1037/apl0000274. Epub 2017 Oct 9. PMID: 29016164.
7. Huang JL, Ryan AM, Zabel KL, Palmer A. Personality and adaptive performance at work: a meta-analytic investigation. *J Appl Psychol*. 2014 Jan;99(1):162-79. doi: 10.1037/a0034285. Epub 2013 Sep 9. PMID: 24016205.
8. Kuznietsova T. Найближча перспектива менеджменту організацій–управління роботоперсоналом. *Економічний аналіз*, 2021;31.3: 160-165.
9. LeanIn.Org and McKinsey & Company, Women in the Workplace 2021 (September 2021), <https://womenintheworkplace.com/>.
10. Oh IS, Kim S, Van Iddekinge CH. Taking it to another level: do personality-based human capital resources matter to firm performance? *J Appl Psychol*. 2015 May;100(3):935-47. doi: 10.1037/a0039052. Epub 2015 Mar 30. PMID: 25822069.
11. Source: Emotional Wellbeing Questionnaire (EEK-2). Authors: Aluoja and others 1999 [1] Aluoja, A., Shlik, J., Vasar, V., Luuk, K., Leinsalu, M. (1999).

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ

Гоголь Тетяна

Рівненський державний гуманітарний університет (м. Рівне, Україна)

Вступ. Однією з основних умов розвитку вищої освіти на сучасному етапі є впровадження інноваційних процесів у зміст та організацію діяльності суб'єктів освітнього процесу. Центром нашої уваги є інновації, що входять у практику вищої освіти з підготовки фахівців галузі фізична культура і спорт, спрямовані на підготовку тренерів-викладачів, які вміло володіють прийомами, формами та методами організаційно-управлінської та логістичної діяльності, відповідно до вимог державного замовлення та запитів реальної практики.

Метою дослідження є визначення педагогічних умов формування логістичної компетентності у майбутніх тренерів-викладачів.

Матеріал і методи: аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури та інформаційних джерел мережі Інтернет; вивчення та систематизація освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт».

Результати дослідження. Професійна підготовка тренера у закладах вищої освіти передбачає формування фахівця, готового до професійної діяльності, який повинен володіти достатніми знаннями, вміннями і навичками у підготовці спортивного резерву та висококваліфікованих спортсменів в обраному виді спорту. Результативність підготовки висококваліфікованих тренерів в освітніх установах – це підсумок спільної праці викладачів, методистів, самих спортсменів та їх наставників, продуктивність якого визначається здатністю здобувачів до оволодіння професійними

компетенціями.

Формування професійної компетентності забезпечується рядом базових характеристик особистості, зокрема, наявністю професійних інтересів, схильності до професії, відсутності протипоказань, а також наступними освітніми умовами: організаційно-педагогічними (навчальний план, розклад, вибір критеріїв оцінки рівня професійної компетентності і т.д.); змістовими (вибір змісту занять, конкретність різноманітних навчальних курсів і їх інтеграція); технологічними (принципи організації освітнього процесу, використання освітніх технологій, методи оцінки та контролю знань); акмеологічними (напрямок і формування у здобувачів вищої освіти професійних здібностей, діагностика розвитку здобувачів, мотивація професійного розвитку і т.д.).

Наведені вище умови системно реалізуються у компетентному підході, який ґрунтується на принципах гуманістичної педагогіки і акумулює в себе ряд інших сучасних педагогічних підходів та концепцій: особистісно-орієнтованого, який передбачає організацію освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей та інтересів здобувачів вищої освіти; проблемно-ситуаційного, що припускає створення навчальних ситуацій різного ступеня проблемності; комунікативного, який забезпечує професійний розвиток особистості у процесі професійного або професійно-орієнтованого спілкування.

В структурі освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт» програмні компетентності складаються з: інтегральної компетентності, загальних та фахових компетентностей.

В основі інтегральної компетенції лежить здатність бакалавра з фізичної культури і спорту розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетенції відповідають напрямку діяльності до яких відносяться: орієнтація у загальних теоретичних, соціально-економічних і організаційно-управлінських питаннях сфери фізичної культури та спорту і освітньої галузі; планування і організація роботи колективу; ресурсне забезпечення; діяльність системи менеджменту та якості праці. Ці компетенції забезпечують готовність спеціаліста з вищою освітою вирішувати загально професійні завдання у галузі фізичної культури і спорту.

Фахові компетенції – професійно-функціональні та професійно-комунікативні знання та уміння, які забезпечують підготовку спеціаліста до конкретних, для даного напрямку, об'єктів та предметів праці: або учитель фізичної культури, або тренер-викладач, або спортивний менеджер і припускають оволодіння алгоритмами діяльності з моделювання, проєктування, науковим дослідженням у певній професійній сфері [2].

Розвитку загальних компетенцій сприяють наступні психолого-педагогічні умови: проблемна організація освітнього процесу; врахування принципу моделювання наукових досліджень в освіті; організація самостійної науково-дослідної діяльності здобувачів вищої освіти; забезпечення наступності та міждисциплінарного зв'язку між обов'язковими загальними та професійними, спеціальними дисциплінами.

Формуванню фахових компетенцій сприяють: орієнтація освітнього процесу у

закладі вищої освіти на розвиток професійної спрямованості особистості здобувачів, що забезпечить інтерес майбутніх фахівців до професійних проблем і прагнення до їх ефективного вирішення; організація професійного виховання, яка передбачає розвиток професійно значущих особистих якостей, які спираються на положення комунікативного підходу в освіті; забезпечення міждисциплінарної інтеграції змісту ряду загально-професійних дисциплін теорії фізичної культури і спорту, педагогіки та психології.

Становлення фахових компетенцій забезпечується: інтерактивністю навчання, що сприяє оволодінню здобувачами навичками професійного спілкування; впровадженню в освітній процес активних методів навчання і реалізацію ситуативного підходу, які обумовлюють становлення у майбутніх фахівців досвіду у конкретних видах професійної діяльності; розширення соціокультурних і професійних зв'язків вузу з зовнішніми організаціями і соціальними інститутами, що дозволить здобувачам більш ефективно освоювати різні професійні функції; забезпечення внутрішніх міжпредметних зв'язків між загально-професійними та спеціальними психолого-педагогічними дисциплінами (педагогіка, психологія, педагогіка фізичної культури і спорту, спортивна психологія, методика фізичного виховання, основи спортивного тренування) та соціально-економічними (політологія, соціологія, економіка спорту, управління та логістика в спорті), які є базою становлення економіко-управлінських компетенцій.

Отже, професійні компетенції тренера-викладача проявляються як синтез когнітивного аспекту, системи міждисциплінарних структурованих знань, умінь та навичок, особистісних складових (мотивація, професіонально-ціннісні орієнтації, здібності, практична підготовка до професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту) і первинного професійного досвіду, який дозволить фахівцю якісно і кваліфіковано виконувати функціональні обов'язки професійної діяльності.

Починаючи з 90-х років ХХ ст. логістика стала одним з основних тактичних та стратегічних інструментів управління і прийняття рішень у сфері розвитку ділової активності та покращення якості надавання послуг. Кожному підприємству (організації) для покращення сервісного обслуговування, задоволення потреб клієнтів необхідна сильна, професійна підготовка фахівців, яка включає і логістичні компетенції [1].

Сучасний спорт вимагає неабияких здібностей від тренера. Він повинен володіти всім арсеналом сучасних знань, враховувати психологічні, соціальні, матеріально-технічні та інші аспекти підготовки спортсмена. Як суб'єкт навчальної та тренувальної діяльності, тренер-викладач повинен передбачати і визначати тенденції розвитку фізичної культури і спорту, володіти знаннями з сервісного обслуговування, транспортування спортивного інвентарю (спорядження), організовувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах і т.д.

На основі аналізу науково-методичної літератури, проведених опитувань роботодавців і випускників зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» [2], узгодження вимог освітніх та професійних стандартів, що відповідають професійній діяльності випускників, які освоїли програму бакалаврату зі спеціальності, були виділені вісім професійних компетенцій, які забезпечують готовність здобувачів вищої освіти до здійснення логістичної діяльності: 1) здатність організовувати і проводити масові фізкультурні і спортивно-видовищні заходи (ЛК-1); 2) здатність вирішувати

задачі інформаційного забезпечення логістичної системи спортивної організації (ЛК-2); 3) здатність складати індивідуальні фінансові документи обліку і звітності у сфері фізичної культури і спорту, працювати з фінансово-господарською документацією (ЛК-3); 4) здатність здійснювати професійну діяльність з врахуванням особливостей функціонування різних типів спортивних об'єктів (ЛК-4); 5) здатність планувати забезпечення фізкультурно-спортивної організації (установи) відповідним обладнанням, інвентарем та спорядженням (ЛК-5); 6) володіння технологіями закупівельної, сервісної та транспортної логістики спортивного інвентарю (спорядження) (ЛК-6); 7) здатність організовувати переїзди та розміщення спортсменів у готелях чи тренувальних базах (ЛК-7); 8) здатність здійснювати маркетингову діяльність з просування фізкультурно-спортивних послуг і товарів (ЛК-8) [1; 2; 5].

Процес формування логістичної компетентності у майбутнього фахівця сфери фізичної культури і спорту включає: адаптацію університетського компоненту, освітньої програми, навчального плану спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» до потреб формування логістичних компетенцій (впровадження курсів «Економіка спорту», «Основи менеджменту та маркетингу в спорті», «Організація і управління у сфері фізичної культури і спортспоруди» та «Управління та логістика в спорті»); поетапне формування у періоди теоретичної підготовки і різних видів практики кейс-комплексів та професійно-логістичного портфолію; виконання презентаційних проектів та курсових робіт за тематикою, що відображає специфіку використання логістики у фізичній культурі та спорті; участь потенційних роботодавців (стейкхолдерів) до розробки освітніх програм та в комісії по підсумковій державній атестації випускника закладу вищої освіти.

При цьому під «формуванням логістичної компетентності у майбутніх тренерів-викладачів» розуміємо процес створення педагогічних умов, направлених на систематизацію та накопичення позитивних кількісних і якісних змін у змісті логістичних компетенцій і досягнення діалектичної єдності її компонентів.

Педагогічні умови – це залежності, які забезпечують з необхідною і достатньою повнотою відбір специфічного змісту, форм, методів навчання і виховання учнів для вирішення конкретної педагогічної задачі [4].

Пошук і обґрунтування педагогічних умов формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів не можливий без виділення комплексу педагогічних умов.

До педагогічних умов відносять ті умови, які свідомо створюються у навчальному процесі і які повинні забезпечити найбільш ефективне професійне становлення майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту.

У той же час науковці, які займаються вивченням педагогічних умов, погоджуються з думкою, що аналізувати потрібно не тільки необхідні та достатні умови, а всі обставини (умови). При цьому необхідними вважаються ті умови, які є важливими одразу, коли виникає дія, а під достатніми – ті, які неодмінно викликають цю дію. Тому розглядаючи педагогічні умови формування логістичної компетентності у майбутніх тренерів-викладачів, ми повинні виявити комплекс необхідних і достатніх умов. Під необхідними і достатніми умовами розуміємо певний перелік умов, із яких не можна виключити жодного компоненту, не порушивши обумовленості даного явища. Тому ми будемо говорити про комплекс умов, підкресливши, що випадкові, окремі умови не можуть

ефективно вирішити поставлену задачу.

При визначенні педагогічних умов необхідно враховувати наступні методологічні вимоги: 1) враховуючи системний підхід – виділення умов повинне являти собою систему, тобто певну сукупність взаємопов'язаних елементів; 2) враховуючи діяльний підхід – наявність систематичного контролю на кожному етапі формування логістичної компетентності; 3) враховуючи особистісно-орієнтований підхід – врахування індивідуальних особливостей учнів (здобувачів); 4) враховуючи компетентісний підхід – виділені умови повинні забезпечувати формування логістичної компетентності як в цілому, так і окремих її компонентів; 5) враховуючи контекстний підхід – необхідно, щоб умови сприяли створенню творчого навчального середовища і підвищенню навчально-пізнавальної активності майбутніх тренерів-викладачів. Важливо розглядати тільки ті педагогічні умови, які володіють організаційними характеристиками (передумови, ситуація, вимоги), що створюються педагогом і забезпечують управління здобувачами, їх діяльністю з досягнення педагогічних цілей. На основі цього можна виділити три групи організаційно-педагогічних умов: 1) умови-передумови – попередні педагогічні умови, які припускають можливість здійснення доцільної діяльності; 2) ситуативні умови – педагогічні умови, в яких суб'єкт здійснює цілеспрямовану діяльність; 3) умови-вимоги – нормативні умови та критерії, яким повинні відповідати результати діяльності суб'єкта.

Отже, під педагогічними умовами будемо розуміти сукупність взаємопов'язаних необхідних і достатніх обставин, які володіють методологічними і організаційними характеристиками, створюються педагогом і сприяють переходу майбутніх тренерів-викладачів на вищий рівень сформованості логістичної компетентності.

Аналізуючи науково-методичну літературу з питання визначення педагогічних умов, ми звернули увагу на наступні групи умов, які частіше всього виділяються під час навчання у закладі вищої освіти: умови освітнього середовища (освітній простір), які сприяють побудові відповідної системи мотивів навчання; засоби навчання (підручники, посібники, програми, системи творчих, проблемних завдань); моделюючі умови професійної діяльності; наявність комплексу технологій і методів, які зумовлюють досягнення поставлених педагогічних цілей; оптимальне поєднання різних способів, форм і методів навчальної діяльності; наявність системи педагогічного контролю і зворотного зв'язку зі здобувачами [3; 4].

Існування різних класифікацій педагогічних умов пояснюється різною метою та завданнями, що сформульовані конкретним дослідником, тому виходячи з визначення педагогічних умов, отриманого нами на основі аналізу науково-методичної літератури, ми виділили ті умови, які сприяють найбільш ефективному формуванню логістичної компетентності у майбутніх тренерів-викладачів.

Висновки. Отже, ми припускаємо, що педагогічними умовами формування логістичної компетентності у майбутніх тренерів-викладачів є: 1) умови-передумови – деталізація структури і змісту логістичних компетенцій, на основі вимог роботодавців, професійних стандартів; формування у здобувачів стійкої мотивації до процесу формування логістичної компетентності (усвідомлення здобувачами теоретичного і практичного значення логістичних компетенцій); 2) ситуативні умови – методичне і інформаційне забезпечення (як викладачів, так і здобувачів) процесу формування логістичної компетентності; міждисциплінарна організація цього процесу; організація професійної діяльності здобувачів з використанням активних методів і нетрадиційних

технологій навчання; 3) умови-вимоги – виявлення рівнів сформованості логістичної компетентності; розробка діагностичного інструментарію і засобів для оцінки рівня сформованості логістичної компетентності; організація попереднього, оперативного і підсумкового контролю рівня сформованості логістичної компетентності. Комплекс наведених вище педагогічних умов забезпечить формування логістичної компетентності на необхідному, для здобувача вищої освіти, рівні. Подальшого дослідження потребує визначення методів, форм, засобів формування логістичної компетентності майбутніх тренерів-викладачів та критеріїв (показників) для оцінювання її сформованості на всіх етапах освітнього процесу.

Література:

1. Маркетинг і логістика у становленні цифрової економіки України: монографія / за наук. ред. Є. В. Крикавського, О. В. Дейнеги. Львів-Рівне: О. Зень, 2022. 310 с.
2. Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, кваліфікація: бакалавр фізичної культури і спорту, тренер-викладач з виду спорту. Рівне: РДГУ. 2020. 20 с.
3. Освітні технології: навч.-метод. посібник / за заг. ред. О. М. Пехоти. Київ, 2002. 255 с.
4. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків: ХНПУ, 2018. 457 с.
5. Терещенко Т. С. Теоретичні аспекти формування організаційної компетентності майбутніх фахівців. *Науковий вісник університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Педагогіка. Психологія. Філософія.* 2016. Вип. 253. С. 285-289.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ТРЕНЕРА ДЮСШ В БАСКЕТБОЛІ

Комоцька Оксана, Сушко Руслана

Київський університет імені Бориса Грінченка (м. Київ, Україна)

Вступ. Сучасні підходи до визначення ефективності роботи тренера передбачають спрямованість на результат [2]. Попри орієнтацію роботи у дитячо-юнацьких спортивних школах на підвищення якісної рухової активності засобами баскетболу, вирішення завдання загального оздоровлення нації, необхідність врахування позитивної профілактичної функції у дитячо-юнацькому спорті, результат виступів юних спортсменів у офіційних змаганнях різного рівня залишається важливою складовою успішності тренера [1].

Потреба демонстрації високих результатів у дитячо-юнацькому спорті, що не підтверджена опитуваннями закордонних спеціалістів з баскетболу як основна, залишається у запиті в українському баскетбольному просторі [5]. Зазначене визначає наявну необхідність з'ясування характерних показників, що свідчать про якісні ознаки навчально-тренувального процесу діяльності тренера [2-4]. У тренерському середовищі залишаються невирішеними питання чітких критеріїв оцінки ефективності роботи тренера ДЮСШ через неузгодженість встановлених форм їх визначення, саме тому точаться запеклі дискусії, що не сприяють об'єднанню тренерських зусиль у напрямку підвищення рівня підготовленості спортсменів, а формують недоброзичливу